

לוגיקה למדעי המחשב - תרגיל חזרה (שאלות ממבחנים)

1. נגדיר מערכת הוכחה חדשה S עבור תחשיב הפסוקים בעל נוסחאות מעל הקשר-

ים

$\{\neg, \rightarrow\}$.

האקסיומות:

• $(\neg p)$ לכל משתנה p .

• $(p \rightarrow q)$ לכל שני משתנים p, q .

• $(A \rightarrow A)$ לכל נוסחה A .

כלל ההיסק:

$$\frac{A \quad B}{(\neg A \rightarrow B)}$$

הוכח או הפרך: אם A הוא משפט של S אז A אינו סתירה.

2. הוכח שלא קיים פסוק במילון $\Sigma = \{E(,)\}$ (כאשר E - סימן יחס דו-מקומי) שספיק בגרף G אמ"ם אין ב- G מעגל שאורכו מספר זוגי או מספר ראשוני.

3. בהינתן קבוצת פסוקים Σ בתחשיב הפסוקים, $Sat(\Sigma)$ היא קבוצת כל הסביבות המספקות את Σ . נאמר ש- Σ מגדירה קבוצת סביבות V אם $V = Sat(\Sigma)$. נאמר שקבוצת סביבות V היא גדירה אם קיימת קבוצת פסוקים Σ המגדירה אותה.

(א) הוכח או הפרך: קבוצת הסביבות הריקה היא גדירה.

(ב) הוכח או הפרך: קבוצת כל הסביבות היא גדירה.

(ג) הוכח או הפרך: אם Σ_1, Σ_2 מגדירות קבוצת סביבות K_1, K_2 בהתאמה, אז הקבוצה $\{A \vee B \mid A \in \Sigma_1, B \in \Sigma_2\}$ מגדירה את $K_1 \cup K_2$.

(ד) הוכח או הפרך: אם Σ_1, Σ_2 מגדירות קבוצת סביבות K_1, K_2 בהתאמה, אז הקבוצה $\Sigma_1 \cap \Sigma_2$ מגדירה את $K_1 \cap K_2$.

4. נוסף לשפת תחשיב הפסוקים קשר חדש חד-מקומי $\Box$. המערכת $S4$ מתקבלת מ- HPC על ידי הוספת הדברים הבאים (לאקסיומות וכללי היסק הקיימים ב- HPC)

(א) אקסיומות נוספות:

$$(K) : \Box(A \rightarrow B) \rightarrow (\Box A \rightarrow \Box B) \bullet$$

$$(T) : \Box A \rightarrow A \bullet$$

$$(4) : \Box A \rightarrow \Box \Box A \bullet$$

(ב) כלל היסק נוסף:

$$\frac{A}{\Box A} \text{ NEC}$$

הוכח את משפט הדדוקציה המוחלש הבא עבור $S4$:

$$\Gamma \vdash_{S4} \Box A \rightarrow B \text{ אם } \Gamma, A \vdash_{S4} B$$

5. נתונים שני מילונים $\Sigma_1 = \{P(), f()\}$ (כאשר P הוא סימן יחס חד-מקומי ו- f סימן פונקציה חד-מקומי) ו- $\Sigma_2 = \{P_0(), P_1(), \dots\}$ (כלומר יש ב- Σ_2 סימן יחס חד-מקומי P_i לכל i טבעי).

נסמן ב- $f^n(x)$ את שם העצם $f(f(\dots f(x)\dots))$ שבו f מופעל n פעמים על x . נגדיר תרגום Tr מנוסחאות ב- Σ_1 לנוסחאות ב- Σ_2 באופן הבא:

$$Tr(P(f^n(x))) = P_n(x) \bullet$$

$$Tr(\neg A) = \neg Tr(A) \bullet$$

$$\bullet \circ \in \{\wedge, \vee, \rightarrow\} \text{ עבור } Tr(A \circ B) = Tr(A) \circ Tr(B) \bullet$$

$$\bullet Q \in \{\forall, \exists\} \text{ עבור } Tr(QxA) = QxTr(A) \bullet$$

הוכח או הפרך את הטענות הבאות:

(א) אם A היא נוסחה ספיקה אז $Tr(A)$ היא נוסחה ספיקה.

(ב) אם $Tr(A)$ היא נוסחה ספיקה אז A היא נוסחה ספיקה.